

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

רמ"ש E.L.P 68222-10-18 נ' כ.ר.מ ואח'

27 ינואר 2019

לפני כב' השופט שאול שוחט, סגן נשיא

מבקשים **E.L.P**
עיי בייכ עו"ד אלטשולר-ולנר

נגד

משיבים

1. כ.ר.מ
עיי בייכ עו"ד שמואל מורן ויהודית מייזלס
2. א.מ. (משיב פורמאלי)
עיי בייכ עו"ד ר. סידי /או עו"ד א. שנון
ועוה"ד ברק טל ואח' ממשרד עוה"ד יגאל ארנון

פסק דין

1
2 בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט לענייני משפחה במחוז תל-אביב (כב' השופט י. שקד,
3 בתמ"ש 31661-07-16), מיום 20.9.18, שדחה בקשת המבקשת לביטול היתר המצאה מחוץ לתחום
4 שניתן נגדה, במעמד צד אחד, ביום 21.10.16.
5

העובדות הצריכות לעניין

6
7
8 המשיבה והמשיב הפורמלי (להלן: "המשיבה"; "המשיב"; "בני הזוג"; בהתאמה) הם אזרחי מדינת
9 ישראל, אשר נישאו זל"ז בשנת 1997, ולהם ארבעה ילדים משותפים. החל משנת 2007 ועד לסמוך
10 לפרוץ הסכסוך, התגוררו בני הזוג וילדיהם המשותפים בבית בכפר שמריהו (להלן: "בית המגורים")
11 אשר רשום בבעלותה של המבקשת.
12
13 המבקשת היא חברה זרה המאוגדת באיי הבתולה, אשר הוקמה בשנת 2002 על ידי קרן נאמנות בשם
14 XXXX, (להלן: "קרן הנאמנות"). מקום היווסדה של קרן הנאמנות הוא באי גרנוי.
15

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

רמ"ש E.L.P 68222-10-18 נ' כ.ר.מ ואח'

27 ינואר 2019

- 1 ביום 14.7.16 פנתה המשיבה לבית המשפט קמא בתביעות נגד המשיב, בענייני רכוש (תמ"ש-31661-07-16), משמורת (תמ"ש 31728-07-16) ומזונות הילדים (תמ"ש 31787-07-16). במסגרת התביעה
- 2 הרכושית פירטה המשיבה את השתלשלות מערכת היחסים בין הצדדים תוך פירוט מצבת הנכסים
- 3 המשפחתיים, כפי ידיעתה. ביחס לבית המגורים עתרה המשיבה לפסק דין הצהרתי המורה כי מחצית
- 4 הזכויות בבית המגורים שייכות לה ולפירוק השיתוף בו. בשים לב כי המבקשת היא הבעלים של בית
- 5 המגורים עתרה המשיבה, להיתר המצאה מחוץ לתחום, וביום 21.10.16 נעתר ביהמ"ש קמא לבקשתה
- 6 במעמד צד אחד.
- 7
- 8
- 9 ביום 26.1.17 עתרה המבקשת לפני ביהמ"ש קמא בבקשה להורות על ביטול ההחלטה והיתר ההמצאה
- 10 מחוץ לתחום. ביום 19.7.17 התקיים דיון בביהמ"ש קמא בבקשה לביטול ההחלטה על יסוד חקירות
- 11 הצדדים והנציגה מטעם המבקשת, (שנחקרה בהיוועדות חזותית).
- 12 טענות המשיבה בתמצית היו כדלקמן:
- 13 א. קיימת עילת המצאה מחוץ לתחום, בהתאם לחלופות הקבועות בתקנה 500 לתקנות,
- 14 מאחר ובית המגורים מצוי בישראל ומאחר ובית המגורים נרשם, באופן פורמלי בלבד,
- 15 לבעלות המבקשת – חברה שהוקמה על ידי המשיב ומצויה בשליטתו.
- 16 ב. כל רכושם המשותף של בני הזוג נרשם באמצעות חברות ו/או חברות נאמנות ו/או גופים
- 17 אחרים בארץ ובחו"ל, לאור מומחיותו של המשיב, בתחום הפיננסיים, בניית נגזרות
- 18 מתמטיות, הקמה וניהול של קרנות גידור, ייעוץ כלכלי לתכנוני מס מורכבים וכיוצא ב.
- 19 ג. בין המשיבה למבקשת קיימת יריבות, וממילא יש לברר את טענות המבקשת במסגרת
- 20 ההליך העיקרי.
- 21 ד. ישראל היא הפורום הנאות לדון בתובענה בהתחשב בכך שהמקרקעין נשוא התובענה
- 22 מצויים בישראל ונוכח אפקטיביות הדיון ביחס למקרקעין המצויים בשטח ישראל.
- 23 ה. בני הזוג התגוררו בישראל במהלך חייהם המשותפים, והציפייה הסבירה שלהם היא
- 24 שככל שתהא מחלוקת ביניהם אודות המקרקעין בהם הם מתגוררים, תתברר במקום
- 25 שבו מצויים המקרקעין.
- 26 ו. לבית המשפט לענייני משפחה בישראל יש את מירב הזיקות לקיום הדיון בעניינם של
- 27 הצדדים, ביחס לבית המגורים, ולאור מכלול המחלוקות שבין בני הזוג.
- 28
- 29

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

רמ"ש E.L.P 68222-10-18 נ' כ.ר.מ ואח'

27 ינואר 2019

- 1 טענות המבקשת בתמצית היו :
- 2
- 3 א. התצהיר אשר צורף לבקשה למתן היתר המצאה הוגש שלא כדין, מאחר שלא פורטו בו
- 4 נימוקי הבקשה ועילת התביעה שאינה ברורה ואינה קיימת הלכה למעשה.
- 5 ב. הסכסוך בין הצדדים אינו בעניין מקרקעין אלא בעניין מעמד המשיבה בקרן הנאמנות
- 6 ואצל המבקשת אשר אינן כפופות לדין הישראלי.
- 7 ג. הבקשה הוגשה בחוסר ניקיון כפיים ותוך הטעיית בית המשפט, לנוכח קיומה של תניית
- 8 שיפוט ייחודית עליה הסכימו הצדדים ולפיה כל טענה בקשר עם בית המגורים תידון
- 9 בפני הערכאה המוסמכת בגרנזי ועל פי דיני גרנזי.
- 10 ד. לא התקיימו אף אחת מהחלופות הקבועות לקיומה של עילת המצאה כפי הוראות תקנה
- 11 500 לתקנות סדר הדין האזרחי.
- 12 ה. על המשיבה להפנות טענותיה לקרן הנאמנות המחזיקה במבקשת וזאת לא בוצע על ידה.
- 13 ו. בית המשפט בישראל אינו הפורום הנאות לבירור התובענה נוכח מירב הזיקות
- 14 המצביעות על הפורום הזר.
- 15
- 16 באשר למשיב, עמדתו בבקשה הייתה כי לנהנים של קרן הנאמנות אין כל זכות או תביעה כלפי נכסי
- 17 הנאמנות ולכן לא קיימת עילת תביעה למשיבה כנגד המבקשת; הדין החל על כל עניין בקשר עם קרן
- 18 הנאמנות הוא הדין החל בגרנזי וסמכות השיפוט היא למדינת גרנזי. לפיכך, סבר גם המשיב כי יש
- 19 להורות על ביטולו של היתר המצאה של התביעה מחוץ לתחום.
- 20
- 21 הצדדים הגישו סיכומי טענותיהם בכתב לפני ביהמ"ש קמא וביום 20.9.18 נתן ביהמ"ש קמא את
- 22 החלטתו בבקשה.
- 23
- 24 תחילה בחן ביהמ"ש קמא את טענות המבקשת לפיהן קיימת תניית שיפוט ייחודית להתדיינות על פי
- 25 חוקי גרנזי, בבית המשפט בגרנזי, בכל סכסוך המתגלע בין קרן הנאמנות לבין המשיבה. אין חולק כי
- 26 ביום 25.4.02, חתמה האישה על מסמך העברת כספים ונכסים מקרן נאמנות אמריקאית לידי קרן
- 27 הנאמנות. למסמך העברת הנכסים צורף הסכם הנאמנות (להלן: "**הסכם הנאמנות**"). ביהמ"ש קמא
- 28 בחן את הוראות הסכם הנאמנות וקבע כי לא מצא בהסכם ובסעיפים להם הפנתה המבקשת תנייה
- 29 שיכולה להתפרש כתניית שיפוט ייחודית ולכן דחה את הטענה (סי' 14-11 להחלטה).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש E.L.P 68222-10-18 נ' כ.ר.מ ואח'

27 ינואר 2019

1
2 בהמשך, פנה ביהמ"ש קמא לבחון האם בעניינינו קיימת למשיבה עילת תביעה הראויה להתברר זאת
3 לאור טענת המבקשת כי מי שבפועל מחזיק בזכויות בבית היא קרן הנאמנות ומשכך אין מדובר
4 בתביעה בעניין בעלות במקרקעין אלא בענייני נאמנות ועל יסוד דיני הנאמנות. על סמך שלל קביעות
5 עובדתיות אותן מנה ביהמ"ש קמא בהחלטתו (בס' 17) הגיע ביהמ"ש קמא למסקנה כי בשל היות
6 המבקשת "הבעלים הבלעדיים של בית המגורים עובר לפרידת בני הזוג והן של זהות האינטרסים
7 והקשרים בין המשיב הפורמאלי לבין המשיבה (המבקשת כאן ש"ש), סבורני כי המבקשת (המשיבה
8 כאן ש"ש) עמדה בנטל המונח לפתחה להוכחת יריבות ועילת תביעה רצינית בינה ובין המשיבה" (ס'
9 18 להחלטה).

10
11 בהמשך, פנה ביהמ"ש קמא לבחון האם קיימת חלופה לפי תקנה 500 לתקנות סדר הדין האזרחי,
12 התשמ"ד-1984 למתן היתר המצאה. ביהמ"ש קמא קבע כי משבעניינינו התגוררו בני הזוג בבית
13 המגורים המצוי בישראל כאשר לטענת המשיבה קיימות לה זכויות בבית זה (חרף הרישום על שם
14 המבקשת), עומדת המשיבה בתנאי תקנה 500(2) לתקנות סדר הדין האזרחי המתירה ביצוע המצאה
15 מחוץ לתחום בנסיבות בהן "נושא התובענה הוא כולו מקרקעין המצויים בתחום המדינה" (ס' 21-23
16 להחלטה).

17
18 לבסוף פנה ביהמ"ש קמא לבחון את שאלת הפורום הנאות וקבע כי בית המשפט בישראל הוא הפורום
19 הנאות לדיון בתביעה, משלל טעמים, ובעיקר משום שהסכסוך בין המשיבה למבקשת הוא בעניין בית
20 מגורים המצוי בישראל, המהווה לב המחלוקת בענייני הרכוש, וכאשר המבקשת מחזיקה רק בנכס זה
21 ואף התדיינה בישראל אודותיו בהליך אחר. ביהמ"ש קמא סבר כי משההליך בענייני יחסי הממון
22 והרכוש הוא נדבך נוסף במכלול התביעות שבין הצדדים ניתוק המחלוקת בעניין בית המגורים משאר
23 המחלוקות יהיה ניתוק מלאכותי. (ס' 24-26 להחלטה).

24
25 בטרם חתם את החלטתו עמד ביהמ"ש קמא על טענת המבקשת לפיה יש לתת משקל לעובדה כי
26 המשיבה טענה הליכים אחרים כי אין לה בעלות בבית המגורים וקבע כי טענה זו מקדימה את זמנה
27 משום ש"אין במתן היתר המצאה מחוץ לתחום משום קבלה של טענות המבקשת בדבר בעלות בבית
28 המגורים או כדי להביע דעה כלשהי בדבר סיכוייה של המבקשת לזכות בסופו של יום בתביעתה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש E.L.P 68222-10-18 נ' כ.ר.מ ואח'

27 ינואר 2019

1 בשלב זה די למבקשת להוכיח עילת תביעה, עילת המצאה ונאותות הפורום וחרף ריבוי המסמכים
2 וההליכים בעניין בקשה זו הרי שזהו העניין הדרוש הכרעה ותו לא. (ס' 28 להחלטה).
3 מטעמים דומים קבע ביהמ"ש קמא שלא לדון בטענות נוספות שהועלו במסגרת הבקשה משמצא כי
4 אין בהם כדי להטות את הכף לטובת המבקשת לצורך השאלה הממוקדת של היתר ההמצאה (ס' 29
5 להחלטה).
6
7 ביהמ"ש קמא דחה בקשת המבקשת לביטול היתר ההמצאה, קבע כי ההחלטה בדבר היתר ההמצאה
8 שניתנה ביום 21.10.16 תעמוד כל כנה וחייב את המבקשת בהוצאות המשיבה בסך של 20,000 ₪.
9
10
11 על החלטת ביהמ"ש קמא מלינה המבקשת במסגרת בקשת רשות הערעור שלפניי.
12 בקשת רשות הערעור מונה לא פחות מ-27 עמודים (ומפנה לעשרות עמודי נספחים) ובמסגרתם טוענת
13 המבקשת כי שגה ביהמ"ש קמא בכל קביעה וקביעה בהחלטתו. בתמצית, המבקשת טוענת כי עת
14 חתמה המשיבה על מסמך העברת הכספים ביום 25.4.2002 בין קרן נאמנות אמריקאית לקרן
15 הנאמנות קיבלה על עצמה את סמכות השיפוט הייחודית של בתי המשפט באי גרנזי, וזאת על פי תניית
16 השיפוט שבהסכם הנאמנות אשר צורף כנספח למסמך האמור. בחתימתה על מסמך העברת הכספים
17 הצהירה המשיבה כי קיבלה לרשותה עותק מהסכם הנאמנות המלא ובו "קיימת תניית שיפוט
18 מפורשת, המגדירה באופן חד משמעי את ערכאות השיפוט להן תהא שמורה הסמכות לדון בענייני
19 הנאמנות ונכסיה במקרה של קונפליקט ו/או אי הסכמה וכן מגדירה את הדין המהותי אשר יחול
20 בעניין" (ס' 27 לבר"ע). הן למשיבה הן למשיב אין זכויות כלשהן, קנייניות ו/או מעין קנייניות בבית
21 המגורים וזה מהווה "נכס של המבקשת ושל הנאמנות" (ס' 55 לבר"ע). אין כל בסיס לטענת המשיבה
22 כי הנכס "מוחזק" עבור הצדדים, משום שהן בית המגורים הן מניות המבקשת "הינם בבעלותה
23 (הישירה ו/או העקיפה, בהתאמה) של הנאמנות, כאשר לנאמנים המחזיקים בה נתון שיקול הדעת
24 הבלעדי לעשות במניות המבקשת והימנה בנכסיה, כראות עיניהם" (ס' 58 לבר"ע). ביהמ"ש קמא לא
25 נתן את המשקל הראוי ו/או בכלל לעצמאותה של הנאמנות ולעובדה שאין לנהנים ו/או ליוצרי
26 הנאמנות כל שליטה או זכות משפטית בנכסי הנאמנות ואילו שיקול הדעת בנעשה עם נכסי הנאמנות
27 נתון אך ורק לנאמן – בהתאם להגדרות בהסכם הנאמנות (ס' 60 לבר"ע). לטענת המבקשת, לא קיימת
28 יריבות בינה לבין המשיבה משום שהמבקשת נשלטת ב-100% ע"י הנאמנות ומכאן שטענות המשיבה
29 לזכויות המגיעות לה לכאורה בנכס הנאמנות "הינן, הלכה למעשה, טענות לזכויות המגיעות לה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש E.L.P 68222-10-18 נ' כ.ר.מ ואח'

27 ינואר 2019

1 לכאורה במבקשת והימנה (לו היה בידה להרים את מסך ההתאגדות, בנאמנות, אשר ברי כי כל
2 סכסוך בעניינה, דינה להתברר בפני הערכאות המוסמכות לכך בגרנזי ועל פי דיני גרנזי" (ס' 72
3 לבר"ע). הנאמנות היא ישות משפטית עצמאית והמשיבה איננה נהנית בה. הגדרות ה"נהנים" ברורות
4 ומוגדרות וכל וטענה המנסה לסתור הגדרות אלה אמורה להיטען בפני ביהמ"ש בעל סמכות השיפוט
5 המוסמכת בגרנזי (ס' 78 לבר"ע). כאשר ביהמ"ש קמא יישם את הוראות תקנה 500(2) לתקנות סדר
6 הדין האזרחי, ביהמ"ש קמא מאמץ את דרכה ושיטתה של המשיבה "היוצרת אנדרלמוסיה שלמה בין
7 המבקשת דכאן לבין הנאמנות, לבין הנהנים מאחורי נאמנות זו, תוך ש"בהינף יד" מנסה המשיבה
8 ל"חסל" את הגופים המשפטיים האמורים, להרים מסכי התאגדות בהינף יד, ולהקנות לעצמה ו/או
9 למאן דהוא אחר זכויות ישירות כאלו ואחרות בנכס המקרקעין. ברם, ניסיון זה והחלטה המאמצת
10 אותו שגויים מעיקרם. אין להם כל אחיזה נורמטיבית במשפט הישראלי והם עומדים בסתירה
11 מהותית להלכה הקיימת למשל בעניין הרמת מסך ההתאגדות של חברה זרה, בהליך המתנהל בבית
12 משפט ישראלי לפי הדין הישראלי....בענייננו אין ולא הייתה מחלוקת בין הצדדים כי נכס
13 המקרקעין הממוקם בכפר שמריהו נמצא בבעלות של חברה זרה. אם כך הם פני הדברים, הרי
14 שממילא לא ניתן להרים מסך מעל חברה זו לפי הדין הישראלי ולקבוע ולו לכאורה כי המשיב עומד
15 מאחורי המבקשת ובכך לייתר את הזיקה הנטענת (והמוכחשת) לישראל " (ס' 10-11 לבר"ע).
16
17 לטענת המבקשת, שגה ביהמ"ש קמא גם משקבע כי הפורום הנאות לדון בתובענה הוא בית המשפט
18 בישראל – כל העדים אשר יהיה צורך להביא בהליך זה הינם אזרחים ותושבים של מדינות מחוץ
19 לישראל (הנאמנים של החברה, מומחי מס, חברת הניהול של הנאמנות ונציגיה, עוה"ד שערכו את
20 ההסכמים, בנקאיים היושבים מחוץ לישראל וכיוצ"ב). הדין החל על הסכסוך הוא דין זר ויש צורך
21 להוכיחו. בנסיבות העניין הפורום הישראלי אינו ה"פורום הטבעי" וקיים "פורום טבעי" זר שהוא
22 בעל סמכות לדון בתובענה (ס' 83 לבר"ע). לטענת המבקשת "במערכת ההסכמית על בסיסה טוענת
23 המשיבה כי היא מחזיקה בזכויות אשר הלכה למעשה הינן של המבקשת ושל הנאמנות, ישנה תניית
24 שיפוט הקובעת "פורום טבעי" בגרנזי....הדין החל לפי ההסכם הוא הדין הגרנזי. הדין החל על
25 המבקשת הוא דין מקום רישומה והדין החל על הנאמנות הוא דין מקום הקמתה. כך או כך, לצורך
26 בירור התובענה, יהיה צורך בהוכחת דין זר" (ס' 88 לבר"ע). בנסיבות אלו סבורה המבקשת כי ישום
27 של מבחן "מירב הזיקות" מוביל למסקנה אחת ויחידה – ישראל אינה הפורום הטבעי לדיון בהליך
28 זה.
29

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש E.L.P 68222-10-18 נ' כ.ר.מ ואח'

27 ינואר 2019

- 1 ביום 10.12.18 דחיתי בקשת המבקשת לעיכוב ביצוע החלטת ביהמ"ש קמא והוריתי למשיבה להגיש
2 תשובה לבקשת רשות הערעור. בהחלטה התבקשו הצדדים להודיע אם מסכימים כי בית המשפט ידון
3 בבקשה כאילו ניתנה הרשות והוגש ערעור על פי הרשות שניתנה. כן התבקשה התייחסות לשאלה אם
4 במקרה כזה ניתן לראות בבקשה \ בתשובה סיכומים בכתב.
5
6 המשיבה הגישה תגובתה לבקשת רשות הערעור ביום 25.12.2018. המשיבה סומכת ידיה על החלטת
7 ביהמ"ש קמא ונימוקה. לטענתה, התביעה כלפי המבקשת היא ביחס למקרקעין המצויים בישראל,
8 בית מגורים בו התגוררו בני הזוג משך כ-10 שנים ועד לפרוץ הסכסוך. המבקשת הוקמה למטרה אחת
9 ויחידה והיא החזקת בית המגורים ותביעתה נועדה להוכיח כי בני הזוג (ולא המבקשת) הם הבעלים
10 האמיתיים של בית המגורים. המשיבה טוענת כי תניית השיפוט בהסכם הנאמנות אינה תניית שיפוט
11 ייחודית ועד היום לא הוכיחה המבקשת כל קשר משפטי בינה לבין הנאמנות והמסמכים אליהם מפנה
12 המבקשת הם מסמכים שאינם כוללים אותה (את המבקשת) כצד החתום על ההסכם. המשיבה
13 מדגישה כי איננו עוסקים כלל בנאמנות אלא במבקשת שלא הוצג שום הסכם עליו חתומה בו קיימת
14 תניית שיפוט ובנוסף על הסכם הנאמנות לא חתמה המשיבה אלא רק המשיב. המשיבה מדגישה כי
15 אינה תובעת כלל את הנאמנות אלא את המבקשת "שהיא כאמור, אישיות משפטית נפרדת שכלל
16 אינה צד להסכם הנאמנות" (ס' 74 לתשובה). המבקשת אינה חברה בעלת נכסים או פעילות עסקית
17 כלשהי אלא חברה שהוקמה לצורך מטרה אחת של החזקת בית המגורים ולכן לא ייגרמו לה כל נזקים
18 מניהול התביעה בישראל, וישראל היא הפורום המתאים לבירור התביעה. המשיבה מדגישה כי אינה
19 צריכה לבצע כל "הרמות מסך" כלפי המבקשת משום שאין לה כל תביעה כלפי בעלי המניות של
20 המבקשת אלא תביעתה כלפי המבקשת "אינה במונח של בעלי השליטה בה, אלא רק את המקרקעין
21 המוחזקים על ידה ובשליטתה" (ס' 93 לתשובה).
22
23 ביום 31.12.18 הודיעה המבקשת כי היא מסכימה לדיון בבקשת רשות הערעור כאילו ניתנה רשות
24 לערעור ובהינתן לה אפשרות להגיש תשובה לתגובת המשיבה לבר"ע תסכים גם לראות בכתבי הטענות
25 שהוגשו מטעם הצדדים סיכומים בכתב.
26
27 בהחלטה מיום 1.1.19 התרתי למבקשת להגיש תשובה לתגובה שתשמש כסיכומי תשובה מטעמה וזו
28 הוגשה ביום 13.1.19.
29

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש E.L.P 68222-10-18 נ' כ.ר.מ ואח'

27 ינואר 2019

1 בהחלטה מיום 2.1.19 התרתי גם למשיב (שמוגדר כמשיב פורמאלי בהליך) להגיש תשובה לתגובת
2 המשיבה בכל הנוגע לטענות עובדתיות שונות שסבר שמצריכות תשובה מטעמו. גם זו הוגשה ביום
3 13.1.19.

4

5

6

7

דיון והכרעה

8

9 בהתאם להסכמת הצדדים ולסמכותי לפי תקנה 410 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, אני
10 מחליט לתת רשות ערעור ולדון בבקשה כבערעור עצמו.

11

12 לאחר קריאת הבקשה, התגובה לה מטעם המשיבה והתשובות לתגובה מטעם המבקשת והמשיב, נחה
13 דעתי כי דין הערעור להידחות.

14

15 עניינה של החלטת בית המשפט קמא מתמצה במתן היתר המצאה מחוץ לתחום בתביעת המשיבה
16 נגד המבקשת שהינה חברה זרה. הוראת תקנה 500 לתקנות סדר הדין האזרחי קובעת רשימה סגורה
17 של עילות, אשר בהתקיים אחת מהן מוסמך בית המשפט להטיל את מרותו על הנתבע הזר. לצורך
18 קבלת ההיתר, התובעת נדרשה להוכיח כי עניינה בא בגדר אחת מהעילות שבתקנה 500 וכי קיימת לה
19 **עילת תביעה הראויה לטיעון**, שביסודה שאלה רצינית שיש לדון בה. בעניין זה רמת ההוכחה הנדרשת
20 **נמוכה** מזו שבהליך האזרחי וכל תכליתה למנוע הרחבת סמכות השיפוט בתביעות שהינן טורדניות או
21 תביעות סרק (ר' למשל ת"צ (ת"א) 19529-06-14 **דוד חוטה נ' Booking.com** (פורסם בנבו, 19.7.15)
22 פיסקה 45). ביהמ"ש קמא סבר כי המבקשת עמדה בנטל הנדרש ממנה.

23

24 התביעה המתבררת לפני ביהמ"ש קמא הוגשה נגד המשיב ונגד המבקשת כנתבעת נוספת. התביעה
25 הוגשה בד בבד עם בקשה לצירוף המבקשת כנתבעת נוספת, בקשה לה נעתר ביהמ"ש קמא לאחרונה
26 (בהחלטה מיום 18.11.18 שצורפה כנספח א' לתגובת המשיבה לבר"ע).

27

28 עיון בתביעה (באמצעות מערכת נט המשפט) מגלה כי במסגרתה טוענת המשיבה (התובעת) כי
29 המבקשת הינה תאגיד זר אשר מחזיק עבור בני הזוג במגרש עליו הקימו בני הזוג את בית מגוריהם,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש E.L.P 68222-10-18 נ' כ.ר.מ ואח'

27 ינואר 2019

1 בו ניהלו חלק מוחייהם המשותפים וגידלו את ילדיהם (ס' 2 לתביעה). נסח טאבו של בית המגורים
2 המועיד כי הזכויות בבית רשומות ע"ש המבקשת צורף כנספח 1 לתביעה. בתביעה נטען כי בית המגורים
3 נרכש במהלך נישואי הצדדים ובגלל שהמבקשת היא "חברה הנמצאת בבעלותו או בשליטתו" של
4 המשיב יש לצרפה כצד נדרש להליך (ס' 4 לתביעה). בתביעה מתארת המשיבה כי בשנת 2003 עברה
5 המשפחה להתגורר בישראל, בשנת 2004 רכשו היא והמשיב את המגרש עליו בנו את ביתם (ס' 38
6 לכתב התביעה) ולטענתה בנו את ביתם על המגרש בהשקעה של כ-15 מיליון דולר (ס' 50 לכתב
7 התביעה) והבית נרכש מכספם המשותף (ס' 49 לכתב התביעה). המשיבה מסבירה כי הטעם לרישום
8 הבית ע"ש המבקשת נעשה רק בעקבות שכנוע מצד המשיב כי הדבר נדרש לשם הגנה על רכושם
9 המשותף מרשויות המס בארה"ב ולכן הציע כי הבית יירשם באופן פורמאלי ע"ש המבקשת, תאגיד
10 זר, שהמשיבה מציינת לגביה כי ככל הידוע לה "מוחזק ע"י חברה ו/או נאמנות זרה, באמצעות שרשור
11 כלשהו, כאשר הנהנה האמיתי, הבעלים האמיתי, בסופו של אותו שרשור, הם כמו בן הזוג" (ס'
12 50, ס' 98 לתביעה). במסגרת הסעדים בתביעה עתרה המשיבה לפס"ד הצהרתי כי היא זכאית למחצית
13 מכל זכות שיש למבקשת (ס' 116(ב)1) לתביעה; לפס"ד הצהרתי הקובע כי היא זכאית למחצית מכל
14 הזכויות בבית המגורים (ס' 116(ב)2) לתביעה) כמו גם לפירוק השיתוף בבית על דרך של מכירתו
15 למרבה במחיר (ס' 116(ג) לתביעה). בנו השאר המשיבה אף עתרה לסעד של מתן חשבונות כלפי
16 המבקשת (ס' 116(ד) לתביעה).
17
18 תביעות בין בני זוג במסגרתן טוען אחד כלפי משנהו כי רכוש כזה או אחר שנצבר במהלך החיים
19 המשותפים נרשם באופן פורמאלי ע"י צד ג' כלשהו בו שולט הצד הנתבע, וכי "הבעלות האמיתית"
20 באותו רכוש שייכת לבני הזוג, אינה דבר נדיר במחוזותינו. כאשר אותו צד ג' אינו בן משפחה של בן
21 הזוג התובע והסעד המבוקש הוא זכויות בנכס הרשום על שמו, לעיתים אין מנוס אלא מצירופו כצד
22 להליך המתנהל בבית המשפט לענייני משפחה, על מנת למנוע פיצולה של ההתדיינות בין שתי ערכאות
23 שונות ועל מנת שפסה"ד שינתן יהיה אפקטיבי. כך נעשה גם בענייננו משיבה מ"ש קמא הורה (בהחלטה
24 מיום 18.11.18 לאחר ההחלטה נושא הבר"ע) על צירוף המבקשת כנתבעת בהליך משמצא כי אם לא
25 יעשה כן לא תוכל המשיבה לקבל שום חלק או זכות בבית המגורים אף אם תוכיח את תביעתה עד
26 תום היות שהמבקשת היא בעל דין דרוש והכרחי בהליך שלא ניתן להסתפק בעדותו מהצד.
27
28 טענות המשיבה לזכויות בנכס (בית המגורים) הרשום על שם צד ג' (המבקשת) אינן כאמור טענות
29 חריגות שלא נשמעו בעבר בבתי המשפט לענייני משפחה, גם לא החלטת ביהמ"ש קמא על צירוף

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש E.L.P 68222-10-18 נ' כ.ר.מ ואח'

27 ינואר 2019

1 המבקשת כצד להליך לצורך בירור התביעה. המקרה בעניינו חריג רק במובן זה שצד ג' במקרה דנן
2 הינה תאגיד זר. חריגות זו היא שהביאה לכך שלצורך בירור התביעה כלפיה בביהמ"ש קמא נדרשה
3 המשיבה בהיתר המצאה שלשם קבלתו נדרשת היא להוכיח כבר בשלב זה כי תביעתה אינה תביעת
4 סרק או תביעה טורדנית. המשיבה אינה נדרשת בשלב זה להוכיח את תביעתה ואת זכותה לקבל את
5 הסעד לו עתרה מהמבקשת. ביהמ"ש קמא התרשם כי המשיבה עמדה בנטל הראשוני הנדרש ממנה,
6 וזו היא גם מסקנתי מקריאת ההחלטה נושא הבר"ע. קריאת בקשת רשות הערעור לא הביאה אותי
7 למסקנה אחרת. התרשמותי היא כי הטענות הרבות השזורות בעמודיה הרבים, טענות שחלקן טענות
8 הגנה יפות וראויות כלפי התביעה, בעיקרן נועדו לפזר מסך עשן סמיך סביב **עילת התביעה** של
9 המשיבה נגדה בניסיון לגמד את הראיות שהובאו לפני ביהמ"ש קמא מהן התרשם כי מדובר בעילת
10 תביעה ראויה לטיעון וכי הפורום הנאות לדיון בסכסוך הוא בית המשפט בישראל. אבהיר:
11
12 לכל אורכה ורוחבה של בקשת רשות הערעור טענות הנוגעות ל**נאמנות**; הדין החל על הנאמנות (הדין
13 הגרנזי); סמכות השיפוט בכל הנוגע לנאמנות (ביהמ"ש בגרנזי); הסכם הנאמנות ומשמעותו;
14 הייחודיות של הנאמנות כ"**נאמנות בלתי הדירה**" והמיוחד במוסד זה המוכר בדין האנגלוסקסי;
15 השליטה הבלעדית של הנאמנים בנאמנות; פרשנות המונח **LAWFUL SPOUSE** במסמכי הנאמנות,
16 ועוד ועוד.
17
18 המבקשת טוענת כי המשיבה יצרה אנדרלמוסיה שלמה בינה לבין הנאמנות, לבין הנהנים מאחורי
19 הנאמנות, כשבהינף יד מנסה היא "לחסל" את הגופים המשפטיים האמורים ולהרים מסכי התאגדות
20 (ס' 10 לבר"ע); כי החלטת ביהמ"ש קמא עלולה "**לפגוע בזכויות של צדדים שלישיים הקשורים**
21 **בנאמנות זו, עשויה לפגוע בזכויות של מנהלי הנאמנות**" (ס' 13 לבר"ע); כי קיים צורך והכרח לברר
22 את "**נפקות זכויותיה / חובותיה**" לעניין הנאמנות במדינה בה נוצרה הנאמנות ואל דינה היא כפופה,
23 קרי גרנזי (ס' 15 לבר"ע). בהמשך טוענת המבקשת כי המשיבה מודה כי המבקשת נשלטת ע"י הנאמנות
24 ומכאן שטענותיה של המשיבה המגיעות לה בבית המגורים "**הינן הלכה למעשה**" טענות לזכויות
25 המגיעות לה בחברה ובנאמנות "**אשר ברי כי כל סכסוך בעניינה דינו להתברר בפני הערכאות**
26 **המוסמכות לכך בגרנזי ועל פי דיני גרנזי**" (ס' 72 לבר"ע). לקראת סיום הבר"ע טוענת המבקשת כי
27 המשיבה "**צריכה לבחור גרסה, קרי האם היא תובעת 50% מהנאמנות מכוח היות הנ"ל שייכים**
28 **במלואם למשיב או האם היא תובעת 50% מהנאמנות מכוח זכויותיה העצמאיות הנטענות** –
29 המשיבה לא נתנה מענה לעניין זה ואילו כל העת מבקשת ומנסה לאחוז את המקל משני קצותיו. כך

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש E.L.P 68222-10-18 נ' כ.ר.מ. ואח'

27 ינואר 2019

1 או כך כאמור, הסמכות לדון בשאלות לעניין מערכת היחסים הקשורה בנאמנות או בחברה הזרה
2 צריכה להיות מוקנית לבית המשפט הזר – תחת הדין הזר" (ס' 113 לבר"ע).
3
4 האמת היא, שכפי שפירטתי לעיל תוך הפנייה לתביעת המשיבה – היא הציגה שם גרסה ברורה למדי.
5 לטענתה, בית המגורים נרכש ונבנה על ידי ועל-ידי המשיב במהלך נישואיהם, מכספם המשותף, נרשם
6 ע"ש המבקשת משום שהמשיב שכנע אותה כי הדבר נועד לסייע להם להגן על רכושם וכי המבקשת
7 מחזיקה את הבית עבור הצדדים (ר' ס' 98-99 לכתב התביעה). בכתב התביעה ציינה אמנם המשיבה
8 כי ככל הידוע לה מניות או זכויות במבקשת "מוחזקות בתורן באמצעות נאמנות /או קרן נאמנות" –
9 אך המבקשת לא עתרה לכל סעד מאותה נאמנות עלומה. התביעה לא הוגשה נגד נאמנות כלשהי.
10 המשיבה לא תבעה לבעלות בנאמנות כלשהי. בתביעה לא טוענת המשיבה לזכויות בבית המגורים
11 מכוח הסכם נאמנות כלשהו או מכוח היותה "נהנית" בנאמנות כלשהי. התביעה לזכויות בבית
12 המגורים גם אינה נשענת על טענה כי זכות זו נוצרה משום שהמשיב "בעלים" או "נהנה" של הנאמנות.
13 טענת המשיבה היא כאמור כי מדובר בנכס המשותף לה ולמשיב אשר נרשם על שם המבקשת מבחינה
14 פורמאלית גרידא וכי המבקשת רק "מחזיקה" בנכס עבורה ועבור המשיב, להם הבעלות האמיתית
15 בנכס (כך חוזרת המשיבה גם בס' 10 לתגובה לבר"ע).
16
17 כמובן שגרסת המשיבה בתביעתה טעונה הוכחה. בית המגורים רשום במרשם המקרקעין על שם
18 המבקשת, ועל שמה בלבד. הוראת סעיף 125 לחוק המקרקעין, תשכ"ט-1969, (ולהלן: "חוק
19 המקרקעין") קובעת כי רישום בפנקסים לגבי מקרקעין מוסדרים יהווה ראיה חותכת לתכנון. על מנת
20 לחרוג מכלל זה ידרשו הוכחות חד משמעיות שיצביעו על אפשרות אחרת.
21 יחד עם זאת, סעיף 125(א) לחוק המקרקעין אינו מהווה 'חוקה חלוטה', אלא חוקה הניתנת לסתירה,
22 כפי שנקבע בע"א 371/85 חיים פיליפ נ' שלום רוזנברג ואח' פ"ד מב(1) 584 בעמוד 596: "אין לפרש
23 את האמור בסעיף קטן זה, שבשום נסיבות אין לקעקע את המשקל הראיתי של הרישום".
24 ואולם, בשל חשיבות המרשם, הנטל לסתירתו ולהוכחה כי זה אינו משקף את המצב האמיתי והנכון
25 של הזכויות, הוא נטל נכבד ביותר ועל המבקש לעשות כן לתמוך טענותיו בראיות מבוססות של ממש
26 ובעלות משקל רב (ע"א 2576/03 אהובה וינברג נ' האפוטרופוס הכללי לנכסי נפקדים [פורסם בנבו],
27 (21.02.2007); תמ"ש (בי"ש) 47590-02-10 ק. ג. נ' ב. ב., [פורסם בנבו], (09.01.2012); מוטי בניאן, "דיני
28 מקרקעין – עקרונות והלכות", 32 (2002)).
29

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש E.L.P 68222-10-18 נ' כ.ר.מ. ואח'

27 ינואר 2019

1 אם כן, הנטל המוטל על המשיבה להוכיח את גרסתה בכתב התביעה כי בית המגורים נבנה ומומן על
2 ידה ועל-ידי בעלה המשיב, במהלך נישואיהם, מכספם המשותף נרשם ע"ש המבקשת באופן פורמאלי
3 וכי המבקשת נמצאת בבעלותו או בשליטתו של המשיב (ס' 2,4, 98, 99 לכתב התביעה) - מוטל כולו
4 על כתפיה כתובעת. אם יעלה בידה להוכיח טענות אלו תוכל לזכות בסעד ההצהרתי המבוקש לפיו
5 היא הבעלים של מחצית מבית המגורים וזאת גם מבלי להוכיח דבר באשר למערכת היחסים בין
6 המבקשת לבין הנאמנות. המבקשת מצידה רשאית לשלול מכל וכל את מלוא טענות המשיבה: קרי
7 הבית לא נבנה ומומן ממקורות של המשיבה; הרישום על שמה של המבקשת לא נעשה באופן פורמלי
8 ולה הבעלות האמיתית בנכס; השליטה במבקשת כלל אינה נתונה למשיב אלא לנאמנות שגם היא
9 אינה נשלטת ע"י המשיב. טענות אלו הן כולן טענות הגנה יפות וראויות בניסיון לקעקע את גרסת
10 המשיבה, אבל לא מדובר בטענות שעל המשיבה להתמודד איתן בשלב מקדמי על מנת שתיחשב כבעלת
11 עילת תביעה ראויה לטיעון.
12
13 במטרה לפשט את הדברים: נניח והבית לא היה נרשם על שם המבקשת אלא על שם אבי המשיב
14 והטענה בפי המשיבה הייתה נותרת אותה טענה כי מדובר ברישום פורמאלי והבעלות האמיתית בנכס
15 היא לבני הזוג- היא והמשיב, וכי המשיב למעשה שולט בנכס שנרשם על שם אביו. טענות שישמעו
16 מטעם האב כי הוא הבעלים האמיתי בנכס, כי הנכס נרכש מכספים שהתקבלו מחברה שבעלות אביו
17 (סבו של המשיב) וכי אין לו יכולת שליטה בנכס משום שהמחה את כל זכויותיו לאמו (סבתו של
18 המשיב) הן כולן טענות הגנה שמטרתן להדוף את התביעה ולהוכיח כי הבעלות האמיתית בנכס היא
19 אכן כפי הרישום. אין מדובר בטענות שמצריכות את התובעת לצרף גם את הסבא והסבתא להליך
20 כחלק מה"שרשור" הנטען שבא לאחר האב (הבעלים הרשום של הנכס) ומקום בו הוכיחה כי הבעלות
21 בנכס היא שלה ושל המשיב וכי הרישום נעשה באופן פורמאלי על שם אבי-המשיב (שגם הוא צד לאותו
22 הליך) והמשיב הוא עדיין בעל השליטה בנכס - היא אינה נדרשת עוד להתחקות אחר כל שרשורי
23 הזכויות והחובות הנטענים בין אבי המשיב לבין הסב, החברה בבעלות הסב, או הסבתא.
24
25 ודוק! בית המגורים רשום במרשם המקרקעין על שם המבקשת בלבד. לא על שם נאמנות כזו או אחרת
26 ולא על שם גורמים אחרים. המבקשת עצמה טוענת במסגרת הבר"ע כי היא "רשומה כבעלים של
27 המגרש והבית הבנוי עליו, והיא אומנם הבעלים של המגרש. למותר לציין כי אלמנט הרישום
28 בעסקאות מקרקעין הוא אלמנט מהותי. לא מדובר בזכות דקלרטיבית אלא בזכות קניינית מהותית."
29 (ס' 103 לבר"ע). הנאמנות, יודעת המבקשת להסביר היא "יישות משפטית עצמאית" נפרדת ממנה (ר'

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש E.L.P 68222-10-18 נ' כ.ר.מ ואח'

27 ינואר 2019

- 1 ס' 40, 78-79 לבר"ע). גם המשיב, שגרסתו היא כי אינו שולט בחברה או בנאמנות אינו טוען אחרת.
2 בכתב הגנתו לתביעה טען לפני ביהמ"ש קמא כי אין כל יריבות בינו לבין המשיבה בקשר לנכס אלא
3 "היריבות בעניינים דנא אינה בין התובעת לנתבע אלא בין התובעת לתאגיד הזר ו/או לנאמנות הזרה,
4 שהן שתיהן ישויות משפטיות עצמאיות לחלוטין, נפרדות ובעלות מעמד משפטי". (ס' 58 לכתב
5 ההגנה. הדגשות שלי שיש').
6
7 על בסיס הנחות אלו, לפיהן: המבקשת היא ישות משפטית עצמאית ונפרדת מהנאמנות; המבקשת
8 היא הרשומה בבעלת זכויות הקניין בבית המגורים; והמשיבה אינה תובעת דבר מהנאמנות וגרסתה
9 היא כי הבעלות האמיתית בבית המגורים שייכת לה ולמשיב והרישום ע"ש המבקשת הוא פורמאלי
10 גרידא כאשר השליטה במבקשת מסורה בידי המשיב – ניכר כי אין בטענות המבקשת במסגרת הבר"ע
11 כדי להביא לתוצאה שונה מזו אליה הגיע ביהמ"ש קמא בהחלטתו. אבהיר:
12
13 לגבי "תניית השיפוט הייחודית" – ביהמ"ש קמא בהחלטתו נושא הבר"ע התייחס לתניית השיפוט
14 הייחודית המופיע בהסכם הנאמנות ומצא כי היא אינה נוקטת בלשון המכוונת לשיפוט ייחודי בגרנוי.
15 מעבר לכך שמדובר בהסכם עליו לא חתומה המשיבה (כעולה מס' 26 לבר"ע – המשיבה חתמה על
16 מסמך העברת נכסים מקרן אחרת לקרן הנאמנות ב-25.2.2002 במסגרתו הצהירה כי קיבלה לרשותה
17 עותק מהסכם הנאמנות. בס' 68 לתגובתה לבר"ע טוענת המשיבה כי קיימת מחלוקת עובדתית באשר
18 למהימנותו של המסמך עליו חתמה – מסמך העברת הכספים) והמשיבה כלל אינה צד להסכם המייסד
19 את הנאמנות בו מצויה אותה תניית שיפוט ייחודית נטענת – לא מצאתי בציטוטים להם הפנתה
20 המבקשת מותך ההסכם (בס' 25-33 לבר"ע) שום התייחסות או אזכור למבקשת (שהיא זכור ישות
21 משפטית עצמאית ונפרדת) או לבית מגורי הצדדים. המשיבה כאמור טוענת כי בית המגורים לא שייך
22 למבקשת וכי היא רשומה כבעליו באופן פורמאלי, כך שממילא אינה מודה כי הבית הוא חלק מנכסיה
23 של הנאמנות (זאת לאור טענות המבקשת כי הסכם הנאמנות חל גם על סכסוכים בקשר ל"נכסי"
24 הנאמנות – ס' 27 לבר"ע).
25
26 כך גם לגבי הסכם הפרשה מיום 12.6.14 בהליך שהתנהל בבית המשפט בלונדון (מוצג מ/מ 1 למוצגי
27 המבקשת בביהמ"ש קמא). המבקשת טוענת, כי "בתובענה שהתבררה בבית המשפט בלונדון בכל
28 הקשור לנאמנות הזרה בה עסקינו, אשר המשיבה הייתה צד לה, קבע בית המשפט בלונדון כי
29 הסמכות הבלעדית לדון בתביעה הקשורה בנאמנות זו נתונה לבית המשפט בגרנוי....". שוב :

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש E.L.P 68222-10-18 נ' כ.ר.מ ואח'

27 ינואר 2019

1 המבקשת מכוונת לנאמנות ולא לגביה כאישיות נפרדת. אף לא נטען כי המבקשת הייתה צד לאותו
2 הליך. עיון בהסכם הפשרה המדובר (שתרגומו צורף כנספח י"ד לתגובת המשיבה לבר"ע) מלמד, כי
3 המבקשת לא הייתה צד לאותו הסכם פשרה. הסעיף בהסכם המדובר על סמכות השיפוט (ס' 11
4 להסכם) קובע כי "כל מחלוקת הנובעת להסכם זה, נוגעת לו או קשורה לתקפותו, תוכנף לסמכות
5 השיפוט הבלעדית של ערכאות האי גרנזי והצדדים מסכימים בזאת לסמכות השיפוט הבלעדית של
6 ערכאות אלה למטרה זו". משהמבקשת לא הייתה צד להליך או להסכם ומשנושא אותה תובענה לא
7 היה בית המגורים – איני רואה כיצד ניתן לטעון שתניית השיפוט הייחודית הקבועה בהסכם זה חלה
8 גם על המחלוקת המתנהלת בין המשיבה למבקשת בכלל ובפרט בקשר לבית המגורים (כחלק בלתי
9 נפרד מהסכסוך הרכושי בין המשיבה למשיב).
10
11 קביעת ביהמ"ש קמא בדבר קיומה של עילת תביעה ראויה להתברר – המבקשת אינה חברה זרה בעלת
12 עסקים חובקי עולים, הזרה למשיב, ושהמחזיקה בנכס אזוטרי בישראל שהמשיבה לוטשת אליו את
13 עיניה. מדובר בבית מגורי הצדדים, בית שנבנה במהלך חיי הנישואין ושבזו התגוררה המשפחה משך
14 תקופה של כ-10 שנים עד פרוץ הסכסוך. מדובר בבית בשווי עצום (לטענת המשיבה כ-25 מיליון דולר).
15 הבית מלכתחילה נרשם ע"ש המבקשת. מגורי בני הזוג וילדיהם בבית הוסדרו על פי חוזה מול
16 המבקשת לתקופה של 24 שנים ובתמורה לדמי שכירות, אשר בשלב זה טרם הוכח כי שולמו אי פעם
17 (ר' ס' 17 להחלטת ביהמ"ש קמא); העדה מטעם המבקשת (גב' הקסלי הדירקטורית של המבקשת)
18 העידה בחקירתה בביהמ"ש כי החברה אינה מחזיקה בנכסים נוספים מלבד אותו בית מגורים, לא
19 בישראל ולא בעולם כולו, ולא ידעה לומר אם בעבר החזיקה המבקשת בנכסים אחרים (עמ' 46-47
20 לפרוט' הדיון צורף כנספח ח' לתגובה). הגם שבשלב זה לא ניתן לומר כי עלה בידי המשיבה להוכיח כי
21 המבקשת והמשיב אחד הם - הוכחה לפני ביהמ"ש קמא זהות אינטרסים בין השניים וכי קיים ביניהם
22 קשר בל-ינותק. די אם אציין בהקשר זה כי המשיב הצהיר בעבר כי הוא מחזיק ב-100% ממניות
23 המשיבה וכך גם דיווח לרשויות המס בארה"ב (ר' ס' 17-א ב' להחלטת ביהמ"ש קמא). הסברי המשיב
24 כי קיימת בידיו רק בעלות כלכלית-מיסויית במבקשת והוא מחזיק "בבעלות לצרכי מס" במבקשת (ר'
25 התייחסות המבקשת בס' 100,104 לבר"ע ועמדת המשיב בס' 15-16 לתגובתו) הן טענות עמן יצטרך
26 ביהמ"ש קמא להתמודד במסגרת הדיון בתובענה. בשלב זה אין בהן די כדי להפריך את גרסת המשיבה
27 לפיה המשיב הוא הגורם השולט במבקשת באופן שמאפשר לקבוע כי התביעה נעדרת עילה הראויה
28 להתברר.
29

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש E.L.P 68222-10-18 נ' כ.ר.מ ואח'

27 ינואר 2019

1 ביהמ"ש קמא לא דחה את טענות המבקשת בדבר המשקל שיש ליתן להצהרות לכאורה של המשיבה,
2 בהליכים אחרים, לפיהן אין לה בעלות בבית המגורים. ביהמ"ש קמא קבע כי השאלה אם הצהרות
3 אלו (עליהן חוזרת המבקשת בס' 108 לבר"ע) מקימות השתק שיפוטי, מקדימה את זמנה ומקומה
4 להתברר במסגרת ההליך העיקרי. גישה זו מקובלת עליו שכן, כאמור, רמת ההוכחה הנדרשת
5 מהמבקש היתר המצאה היא נמוכה, ואין להפוך את הדיון בהיתר ההמצאה לדיון מקיף בתיק לגופו
6 (ר' ת"א (ת"א-יפו) 2534/07 אורט ישראל נ' World Ort ואח' (פורסם בנבו 21.12.09)).
7

8 קיומה של חלופה לפי תקנה 500 לתקנות סדר הדין האזרחי – טענת המבקשת כי המשיבה מנסה
9 במסגרת תביעתה לבצע הרמת מסך של המבקשת כחברה זרה – אין לה על מה לסמוך. הרמת מסך
10 ההתאגדות נועדה לייחס את הפעולות שבוצעו על ידי החברה לבעלי המניות כאילו הם עצמם ביצעו
11 אותן, כך שניתן להטיל על האחרונים את האחריות בגין העוולה שביצעה החברה. טענות המשיבה
12 בתביעתה הן אחרות: היא לא טוענת כי המבקשת כחברה ביצעה כלפיה עוולה ובעקבות זאת היא
13 מבקשת להיפגע מהמשיב כאורגן בחברה. הטענה היא כי המשיב שולט בחברה וניצל מעמדו זה לרשום
14 את בית המגורים, שלה קיימות זכויות בו מכוח החיים המשותפים, על שם החברה ומטעמים
15 פורמאליים בלבד. המשיבה לא תובעת את הזכויות בנכס על בסיס טענה כי יש או צריכות להיות לה
16 מניות במבקשת. המשיבה לא תובעת מניות במבקשת וגם לא תובעת את הזכויות בבית המגורים
17 כזכות שנולדה לה בעקבות מעמדו של המשיב במבקשת וכבעל מניות בה. התביעה הוגשה נגד
18 המבקשת כמחזיקה וכבעלים רשום של בית המגורים.

19 בענייננו התבקש היתר ההמצאה מחוץ לתחום על יסוד העילה שבתקנה 500(2) לתקנות סדר הדין
20 האזרחי הקובעת כי: "רשאי בית המשפט או רשם שהוא שופט, להיתר המצאת כתב בי-דין אל מחוץ
21 לתחום המדינה באחת מאלה: ... (2) נושא התובענה הוא כולו מקרקעין מצויים בתחום המדינה".
22 כפי שציין ביהמ"ש קמא בהחלטתו - הפסיקה בישראל הכירה בהלכת מוזמביק (British South
23 Africa Co. v. Compania de Mozambique (1983) A.C. 602) המכירה ב"עקרון האפקטיביות",
24 היינו, שרק בית המשפט שבתחומו מצויים נכסי המקרקעין מוסמך ויכול ליתן הוראות בדבר נכסי
25 המקרקעין. שכן, יש "מקום לחשש שהמדינה הזרה שבה מצויים המקרקעין תסרב להכיר ולאנוף
26 את פסק הדין של הפורום, בראותה בדיון במקרקעיה התערבות שאין לה מקום" (ע"א 490/88
27 בסיליום – המוטראן הקופטי נ' עדילה ואח', פ"ד מד(4) 397 (1990)). המבקשת טוענת כי שגה
28 ביהמ"ש קמא משנסמך על הוראת תקנה 500(2) בענייננו זאת משום שהתובענה אינה עוסקת "כולה"

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

רמ"ש E.L.P 68222-10-18 נ' כ.ר.מ ואח'

27 ינואר 2019

1 במקרקעין המצויים בתחום המדינה (בית המגורים) שכן המשיבה עתרה לדוגמא גם לסעד של מתן
2 חשבונות כמו גם לסעד הצהרתי באשר לזכויותיה "ללא כל קשר למקרקעין" (ס' 8 לבר"ע). המשיבה
3 מצדה, בתשובתה לבר"ע, טוענת כי התובענה שהוגשה כוללת תביעה ביחס למקרקעין המצויים
4 בישראל, בית המגורים, לגבי נסוב הסכסוך העיקרי בין המשיבה למבקשת וכי די בכך (ס' 44
5 לתשובה). עוד מפנה המשיבה לעדותה של גבי האסקלי, עליה עמדתי לעיל, שממנה עולה כי למיטב
6 ידיעתה הנכס היחיד של המבקשת הוא בית המגורים (ס' 47-49 לתשובה).

7 אכן, במסגרת הסעדים להם עתרה המשיבה בתביעתה נכלל גם סעד של מתן חשבונות נגד המבקשת
8 "לרבות מתן דו"ח כספי מפורט בצירוף הצהרות הון, דוחות הכנסה, דפי חשבון, וכל אסמכתא
9 רלוונטית אחרת, בדבר כלל הזכויות וההכנסות, הן הקיימות והן העתידות לבוא, שנצברו בין השנים
10 1997-2016 בתקופת החיים המשותפים של הצדדים...". בשים לב לכך שהמשיבה אינה עותרת
11 למניות במבקשת וכי לפי גרסת גבי האסקלי ממילא אין למבקשת כל נכס נוסף מלבד בית המגורים
12 המצוי בישראל, נראה כי טענות המבקשת לפיה התביעה שהוגשה נגדה רחבה יותר מהסמכות הנקנית
13 מהמצאה על בסיס הוראת תקנה (2)500 הנ"ל היא טענה תיאורטית גרידא. תקנה (2)500 מחייבת
14 שהתובענה כולה תעסוק בקרקע. אין פסיקה רלוונטית בישראל באשר לתקנה זו אך נהוג לצמצם
15 תקנה זו עוד לתובענות העוסקות בזכויות קניין בקרקע בלבד (ראו לעניין זה סיליה וסרשטיין פסברג,
16 משפט בין-לאומי פרטי, 2013, הוצאת נבו, בעמ' 1191). מכל מקום, סמכות המוקנית מכוח המצאת
17 הזמנה המבוססת על תקנה זו מוגבלת לקרקע בישראל בלבד ומשכך לא תוכל להקיף רכוש אחר
18 הקיים בידי המבקשת, אפילו הוא נמצא בישראל. במילים אחרות: הסמכות אותה קנה ביהמ"ש קמא
19 בהמצאת התביעה למבקשת על בסיס הוראת תקנה (2)500 לתקנות רחבה דיה בכל הנוגע למקרקעין
20 בישראל נושא התביעה, אך ביהמ"ש קמא אינו רשאי לדון ברכיבי התביעה המכוונים לזכויות אחרות
21 ככל שקיימות בידי המבקשת: כספים וכו' (שם, בעמ' 1191 ו-385).

22
23 שאלת הפורום הנאות - לבית המשפט קמא נתון היה שיקול דעת אם להתיר את ההמצאה אגב בחינת
24 השאלה האם הפורום בישראל הינו הפורום הנאות לדיון. לצורך בחינת תחולתה של דוקטרינת
25 הפורום הלא נאות, על בית המשפט לבדוק האם הפורום המקומי הוא "הפורום הטבעי" (ר' ע"א
26 4025/13 ניגל וויליאם נ' Deutsche Telekom ag, [פורסם בנבו]; ע"א 3999/12 אלצר בע"מ נ'
27 LINAK A/S) [פורסם בנבו]. הבחינה נעשית באמצעות שלושה תתימבחינים (ר' רע"א 9328/12
28 נירימליק בע"מ נ' חברה באחריות מוגבלת סובורובה); ר' גם ע"א 4025.13 הנ"ל; רע"א 2939/13 זיו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש E.L.P 68222-10-18 נ' כ.ר.מ. ואח'

27 ינואר 2019

1 פלדמן נ' בנק דיסקונט לישראל בע"מ, [פורסם בנבו]; רע"א 7342/11 כלל חברה לביטוח בע"מ נ'
2 INCOMACS LTD, [פורסם בנבו]; רע"א 9810/05 Martin J. Hecke נ' Pimcapco Limite
3 [פורסם בנבו]. ביהמ"ש קמא פירט את המבחנים (בס' 24 להחלטתו) ויישם אותם (בס' 25 להחלטתו).
4 לא מצאתי כי נפלה שגגה ביישום של אלו. הסכסוך העיקרי בין המשיבה למבקשת הוא בקשר לבית
5 המגורים. הוא לב המחלוקת בענייני הרכוש. מדובר בנכס שנמצא בישראל וככזה כל החלטה שניתן
6 בעניינו תהא אפקטיבית ביותר במקום בו הוא מצוי. ככל הידוע בית המגורים מהווה את הנכס היחיד
7 של המבקשת ומגורי בני הזוג וילדיהם בבית הוסדרו על פי חוזה מול המבקשת לתקופה של 24 שנים
8 - כך שספק אם המבקשת לא יכולה הייתה לצפות הגשת תביעה נגדה בקשר לנכס בישראל. בכלל,
9 המחלוקת בעניין בית המגורים היא מחלוקת אחת מהתביעה הרכושית המתבררת בין בני הזוג שהיא
10 חלק ממכלול תביעות בין בני הזוג. במסגרת התביעה הרכושית עותרת המשיבה לזכויות בנכס מכוח
11 הוראות הדין הישראלי (חוק יחסי ממון). ניתוק המחלוקת בעניין בית המגורים משאר המחלוקות
12 בין הצדדים יהיה ניתוק מלאכותי ובניגוד גמור לשיקולים הציבוריים לקידום ובידור סכסוכים
13 במסגרת הליך אחד, בפני פורום אחד, וביתר שאת בסכסוכים הקשורים במשפחה כמכלול. ביהמ"ש
14 קמא סבר כי ההתדיינות בישראל בנסיבות העניין יש בה משום העדפת היעילות, חסכון במשאבים
15 ואיון החשש מפני הכרעות סותרות. טענות המבקשת בבר"ע לא שכנעוני אחרת. לטענת המבקשת,
16 מערכות היחסים הרלוונטיות בתביעה הינן בין "חברות זרות ואזרחים זרים (הנעדרים כל זיקה
17 לישראל). כל הפעילות הנטענת התבצעה מחוץ לישראל והמסמכים אשר צורפו לתובענה נכתבו
18 בשפה האנגלית ומעידים על כך. כל העדים אשר יהיה צורך להביא בהליך זה הינם אזרחים ותושבים
19 של מדינות מחוץ לישראל (כך למשל הנאמנים של המבקשת, מומחי מס, חברת הניהול של הנאמנות
20 ונציגיה, עוה"ד שערכו את ההסכמים, בנקאים היושבים מחוץ לישראל וכיוצ"ב. הדין החל על
21 הסכסוך הוא דין זר ויש צורך להוכיחו..." (ס' 83 לבר"ע). טענות אלו של המבקשת שוב מכוונות לאותו
22 "שרשור" זכויות וחובות נטען מהמבקשת והלאה – הנאמנות המחזיקה בה לכאורה ועוד. כפי שכבר
23 ציינתי, מקום בו יעלה בידי המבקשת להוכיח את גרסתה בכתב התביעה ולפיה בית המגורים נבנה
24 ומומן על ידי ועל-ידי בעלה המשיב במהלך נישואיהם מכספם המשותף נרשם ע"ש המבקשת באופן
25 פורמאלי וכי המבקשת נמצאת בבעלותו או בשליטתו של המשיב (ס' 98, 2, 4, 99 לכתב התביעה) - היא
26 לא תצטרך להוכיח מערכת היחסים בין המבקשת לגופים אחרים שלכאורה שולטים בה. עמדת
27 המבקשת כי היא אינה נשלטת ע"י המשיב אלא על-ידי הנאמנות וכי גם זו אינה נשלטת ע"י המשיב
28 היא טענת הגנה ראויה להיטען וזכותה של המבקשת להעיד כל מי שמוצאת לנכון בנושא, גם עדים
29 הנמצאים מעבר לים. הנאמנות אינה צד להליך המתנהל בביהמ"ש קמא, היא אינה נתבעת בתביעה

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

רמ"ש E.L.P 68222-10-18 נ' כ.ר.מ ואח'

27 ינואר 2019

1 והמשיבה לא עתרה לכל סעד כלפיה ומשכך לא ניתן לקבוע כי יש לה קשר אמיתי, משמעותי ומהותי
2 למקרה נושא הדיון אשר מטה את הכף של מבחן מרב הזיקות לבירור התביעה נגד המבקשת בפורום
3 אחר. בסופו של יום, בשים לב אף למגמת הפסיקה המצמצמת היענות לטענת פורום לא נאות
4 (ר' פרשת **Martin J. Hecke** לעיל), סבורני כי בהינתן טיבה של המחלוקת, הרי שמירב הזיקות הינן
5 למדינת ישראל ואין בנמצא שיקולים מן הצדק מכוחם ניתן לטעון כי בית המשפט קמא אינו הפורום
6 הנאות לקיום ההתדיינות.

7

8

9

סוף דבר

10

11

לאור כל האמור לעיל, דין הערעור להידחות.

12

13

המבקשת תישא בהוצאות המשיבה ושכ"ט עו"ד בסך של 10,000 ₪ אשר ישולמו למשיבה מתוך כספי
14 העירבון באמצעות באי כוחה (של המשיבה).

15

16

מתיר פרסום פסה"ד במתכונת בה נחתם. בהיעדר שמות הצדדים ופרטים מזהים אחרים.

17

18

ניתנה היום, כ"א שבט תשע"ט, 27 ינואר 2019, בהעדר הצדדים.

19

20

שאול שוחט, שופט, סגן הנשיא

21